

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας σε θεολογικό συμπόσιο για τη θέση της θεολογίας στο διεθνή εκπαιδευτικό και επιστημονικό χώρο σήμερα

Διεθνές συμπόσιο με θέμα «Θεολογία στο διεθνή εκπαιδευτικό και επιστημονικό χώρο σήμερα» διεξήχθη την 1^η Νοεμβρίου 2018 στο Ρωσικό Πανεπιστήμιο Φιλίας Λαών με οργανωτές το ίδιο το Πανεπιστήμιο και το Θεολογικό Ινστιτούτο Μεταπτυχιακών Σπουδών «Οι Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος», ευλογία του Αγιοτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κυρίλλου και υποστήριξη της Προεδρίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας και Διαθρησκειακού Συμβουλίου της Ρωσίας.

Στη συνεδρία συμμετείχαν κορυφαίοι αλλοδαποί και Ρώσοι επιστήμονες, οι οποίοι ασχολούνται με τα ζητήματα της θεολογίας, παράγοντες του Διαθρησκειακού Συμβουλίου της Ρωσίας, του Συμβουλίου Εμπειρογνομώνων Θεολογίας της Ανώτατης Επιτροπής Πιστοποίησης παρά το Υπουργείο Επιστήμης και Ανώτατης Εκπαιδύσεως της Ρωσικής Ομοσπονδίας και λοιποί φορείς, επιστημονικό και εκπαιδευτικό κοινό.

Κατά τη δεύτερη συνεδρία του συμποσίου εισήγηση με θέμα «Θεολογία ως επιστημονική ειδικότητα: παγκόσμια πείρα και ρωσική πραγματικότητα» παρουσίασε ο κ. Β. Φιλίποφ, Πρύτανης του Ρωσικού Πανεπιστημίου Φιλίας Λαών, Πρόεδρος της Ανώτατης Επιτροπής Πιστοποίησης.

Ακολούθησε η ομιλία του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα, του Προέδρου του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, του Πρυτάνεως του Θεολογικού Ινστιτούτου Μεταπτυχιακών Σπουδών «Οι Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος», του Προέδρου της Διατμηματικής Συντονιστικής Επιτροπής Διδασκαλίας Θεολογίας στα ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Αφού σημείωσε ότι αυτή η εκδήλωση ασχολείται με τη μελέτη της παγκοσμίας πείρας αναδείξεως της θεολογίας και της υπάρξεώς της στο πανεπιστημιακό περιβάλλον και της θέσεώς της μέσα στη δομή της επιστημονικής γνώσεως, ο Ιεράρχης υπογράμμισε: «Το επίκαιρο και η ανάγκη στροφής στην πείρα του εξωτερικού οφείλεται σε μερικούς λόγους. Πρώτον, κάθε επιστημονική γνώμη είναι διεθνούς εμβέλειας, άρα αδυνατεί να περιορίζεται εντός μιας και μόνο χώρας ή μιας και μόνο κοινότητας ανθρώπων. Η θεολογία στη Ρωσία σήμερα πορεύεται την οδό της αναδείξεως ακριβώς ως κλάδους επιστημονικής γνώσεως, και δι' αυτό αποδεικνύεται οφέλιμη η στροφή στη διεθνή πείρα. Ένας άλλος λόγος στροφής στη διεθνή πείρα πηγάζει από την ιδιαιτερότητα αναπτύξεως της θεολογίας στη χώρα μας. Ιστορικά η θεολογία στη Ρωσία ετέθη εκτός πανεπιστημιακού χώρου και εντάχθηκε στον τόμεα θεολογικής μορφώσεως. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι στη Ρωσία οι θεολογικές ακαδημίες προϋπήρχαν των πανεπιστημίων».

Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος κ. Ιλαρίωνας συμπέρανε ότι την εποχή μας στη συνείδηση πολλών η θεολογία αφορά αποκλειστικώς το χώρο της ειδικής θεολογικής μορφώσεως με τη θέση της στα πανεπιστήμια να αμφισβητείται. Παράλληλα, δεν λαμβάνεται υπόψη ότι ιστορικά αυτή η θέση δεν έχει σχέση με τη θέση της θεολογίας καθεαυτήν, αλλά με την ως άνω αιτία. Αντίθετα, η θεολογία στο ευρωπαϊκό χώρο ακωλύτως υπήρχε μέσα στα πανεπιστήμια.

«Μια άλλη ιδιαιτερότητα, η οποία επηρέασε όχι λιγότερα τη θεολογία στη Ρωσία, έγκειται στη διακοπή της πορείας της θεολογίας ως επιστήμης κατά την περίοδο του σοβιετικού καθεστώτος. Η επιστημονική θεολογική γνώση αδυνατούσε να προοδεύει εξαιτίας των διώξεων εις βάρος των πιστών και λόγω αδυναμίας ανταλλαγής πείρας με το εξωτερικό, μιας πείρας η οποία συσσωρεύθηκε από τη δυτική θεολογία. Εδώ δεν πρόκειται για δογματικό σκέλος της θεολογικής γνώσεως, αλλά για τα επιτεύγματα σχετικά με την έρευνα των πηγών. Καρποί αυτής της ιστορικής περιόδου στη ζωή της χώρας μας θερίζουμε μέχρι σήμερα, καταβάλλοντας προσπάθειες καλύψεως αυτών των κενών, τα οποία δημιουργήθηκαν στη θεολογική επιστήμη κατά το διάστημα, που μεσολάβησε», επεσήμανε ο Πρόεδρος του ΤΕΕΣ.

Ο Σεβασμιώτατος τόνισε: «Έχοντας επίγνωση της σπουδαιότητας της στροφής στη διεθνή πείρα θεολογικής μορφώσεως και επιστήμης, αντιλαμβανόμαστε ότι οφείλουμε να την αντιμετωπίζουμε από κριτικής απόψεως. Η μελέτη της πείρας του εξωτερικού δεν σημαίνει και την αυτόματη υιοθέτηση αυτής».

Κατά τον Μητροπολίτη Ιλαρίωνα, η θεολογία στην ουσία της δύναται να φέρνει αποκλειστικά ομολογιακό χαρακτήρα σε αντιδιαστολή προς τη θρησκειολογία, η οποία προσεγγίζει τις θρησκείες και διάφορες ομολογίες έξωθεν ως γνωστικά αντικείμενα.

Σε συνέχεια της ομιλίας του ο Σεβασμιώτατος στράφηκε σε παραδείγματα από δυτικό θεολογικό χώρο, τα οποία αφορούν τις επίκαιρες τάσεις στον τομέα αναδείξεως και προόδου της θεολογίας στη Ρωσία.

Ακολούθησαν εισηγήσεις φιλοξενουμένων από την Ελβετία, τη Σλοβακία, τη Ρουμανία, την Αρμενία, την Τουρκία, τη Βουλγαρία, το Ιράν, οι οποίοι στις παρεμβάσεις τους προσέγγισαν διάφορα προβλήματα της θεολογικής μορφώσεως.

Οι σύνεδροι συζήτησαν την διεθνή πείρα αναδείξεως της θεολογίας ως κλάδους γνώσεως, την

πρόοδο της θεολογίας στα πανεπιστήμια άλλων χωρών, τη σημασία της για την σταθερή ανάπτυξη της Ρωσίας, τη διαφύλαξη, την εμπέδωση και τη διάδοση των παραδοσιακών πολιτιστικών και θρησκευτικών-ηθικών αξιών, τη διεθνή συνεργασία, το διεθνικό και διαθρησκευτικό διάλογο υπό το πρίσμα των παγκοσμίων προκλήσεων, το επίκαιρο της ιστορικής και σύγχρονης διεθνούς πείρας της θεολογικής (θρησκευτικής) μορφώσεως και τη θέση της θεολογίας στον τομέα της επιστημονικής γνώσεως.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/47005/>